

PROGRAMUL OPERAȚIONAL CAPITAL UMAN

RAPORT ANUAL DE IMPLEMENTARE 2018

Rezumatul pentru cetățeni

Contextul general

Programul Operațional Capital Uman 2014 - 2020 (POCU) a fost aprobat de Comisia Europeană (CE) în data de 26.02.2015 și modificat în data de 24.06.2019.

Suma alocată pentru program este de 4,37 mld. euro din Fondul Social European (FSE), din care POCU finanțează intervenții în cadrul a 7 axe prioritare. Detalii despre program regăsiți la adresa: <http://www.fonduri-ue.ro/pocu-2014>.

POCU stabilește prioritățile de investiții, obiectivele și acțiunile asumate de către România în domeniul resurselor umane, continuând investițiile realizate prin FSE în perioada 2007-2013 și contribuind la atingerea obiectivului general al Acordului de Parteneriat 2014-2020, acela de a reduce disparitățile de dezvoltare economică și socială dintre România și SM ale UE.

Strategia POCU urmărește integrarea nevoilor de dezvoltare a resurselor umane în ansamblul programelor și politicilor publice ale României, ca stat membru al UE și are în vedere valorizarea capitalului uman, ca resursă pentru o dezvoltare sustenabilă în viitor.

Cu intervenții integrate planificate în domeniul ocupării forței de muncă, al incluziunii sociale și educației, POCU funcționează ca un mijloc de stimulare a creșterii economice și a coeziunii și susține atingerea obiectivelor stabilite în cadrul altor provocări de dezvoltare - competitivitate, infrastructură, administrare și guvernare - contribuind astfel la îndeplinirea obiectivelor asumate de România în contextul Strategiei Europa 2020.

Implementarea programului în 2018

Acest document conține informații sinteză referitoare la progresul înregistrat în implementarea Programului Operațional Capital Uman 2014-2020 pe parcursul anului 2018. Structura documentului oferă informațiile respectând parcursul implementării unui program operațional și cronologia evenimentelor, astfel:

Lansarea apelurilor de proiecte în 2018

În anul 2018 a fost lansat un număr de 51 de apeluri de proiecte, în valoare de 1,85 mld € (FSE+BS), din care 31 de apeluri închise în 2018 în valoare de 985,82 mil €.

Situația lansărilor este următoarea:

- AP 1 Inițiativa "Locuri de munca pentru tineri": 2 apeluri lansate, în valoare de 98,97 mil. €;
- AP 2 Îmbunătățirea situației tinerilor din categoria NEETs: 4 apeluri lansate, în valoare de 147,72 mil. €;
- AP 3 Locuri de muncă pentru toți: 9 apeluri lansate, în valoare de 469,56 mil. €;
- AP 4 Incluziunea socială și combaterea sărăciei: 19 apeluri lansate, în valoare de 446,98 mil. €;
- AP 5 Dezvoltare locală plasată sub responsabilitatea comunității: 6 apeluri lansate, în valoare de 121,51 mil. €
- AP 6 Educație și competențe: 11 apeluri non-competitive, în valoare de 571,02 mil €.

În anul 2018 a fost depus un număr de 648 cereri de finanțare, în valoare de 2,05 mld.€. Dintre acestea, 10 cereri de finanțare, în valoare de 1,03 mld €, sunt non-competitive.

Contractarea proiectelor în 2018

La nivelul Axelor Prioritare 1- 6 au fost contractate **872 proiecte**, cu o valoare eligibilă de cca **3,01 mld €**.

Un clasament din perspectiva **valorii totale eligibile contractate pe Axele Prioritare 1 -6** până la data de 31.12.2018 arată astfel:

- AP 4 - **175 contracte** în valoare de **1,43 mld. €**;
- AP 3 - **369 contracte** în valoare de **1,06 mld. €**;
- AP 6 - **245 contracte** în valoare de **392,33 mil. €**;
- AP 2 - **7 contracte** în valoare de **106,59 mil. €**,
- AP 5 - **69 contracte** în valoare de **12,77 mil. €**;
- AP 1 - **7 contracte** în valoare de **4,28 mil. €**.

La nivelul **AP 7** au fost semnate **104 contracte** în valoare totală de **120,65 mil €**.

Rambursări și plăți în 2018

În anul 2018 au fost efectuate plăți în valoare de cca 786,39 mil. € (FSE+BS), după cum urmează:

- AP 1: 763,59 mii €;
- AP 2: 785,92 mii €;
- AP 3: 166,4 mil. €;
- AP 4: 507,8 mil. €;
- AP 5: 1,98 mil. €;
- AP 6: 91 mil. €;
- AP 7: 17,66 mil. €.

Indicatori raportați în 2018

Dintre rezultatele obținute în cursul anului 2018, pot fi menționate progrese în ceea ce privește următorii indicatori:

- 1.268 tineri NEETs șomeri cu vârsta cuprinsă între 16 - 24 ani care au beneficiat de sprijin, din care 521 bărbați și 747 femei ;
- 20.816 tineri NEETs inactivi înregistrați la SPO ca urmare a sprijinului furnizat, din care 10.341 bărbați și 10.475 femei;
- 74.374 persoane care au beneficiat de sprijin (pentru îmbunătățirea accesului la piața muncii), din care 38.071 bărbați și 36.303 femei ;
- 55.791 persoane care au beneficiat de sprijin (în vederea antreprenoriatului), din care 24.330 bărbați și 31.461 femei ;
- 827 microîntreprinderi și întreprinderi mici și mijlocii care au beneficiat de sprijin;
- 4.063 persoane care au beneficiat de sprijin (persoanele care asigură managementul strategic al firmelor/antreprenori /persoanele din departamentele de RU/ lucrătorii care urmează a fi disponibilizați), din care 1.788 bărbați și 2.275 femei;
- 18.828 persoane aflate în risc de sărăcie sau excluziune din comunitățile marginalizate care au beneficiat de servicii integrate, din care 8.357 bărbați și 10.471 femei ;
- 453 persoane care au beneficiat de formare/ schimb de bune practici (din sectorul medical/ sectorul asistenței sociale/ sectorul socio-medical/ sectorul educațional), din care 79 bărbați și 374 femei ;
- 57.999 elevi care au beneficiat de sprijin pentru participarea la programe de educație (învățământul primar și secundar), din care 23.372 bărbați și 34.637 femei;

- 117.412 elevi/ucenici care au beneficiat de sprijin pentru participarea la programe de educație/formare profesională, din care 82.192 bărbați și 35.220 femei.

La operațiunile finanțate din FSE, în anul 2018 au participat 377.312 persoane. Persoanele cu vârsta sub 25 care au participat în anul 2018 la operațiuni finanțate prin FSE au fost în număr de 33.337, iar 7.692 au fost persoane cu vârsta peste 54 de ani. Din perspectiva statutului pe piața muncii, au fost 8.077 participanți, dintre care 3.243 șomeri de lungă durată și 53.143 inactivi; de asemenea, 50.572 de angajați au fost sprijiniți în anul 2018.

În ceea ce privește nivelul de educație, 27.111 au fost persoane cu educație primară și gimnazială, 35.161 persoane cu educație liceală sau post - liceală, 40.258 persoane cu educație universitară și post - universitară.

Din punctul de vedere al domiciliului, 45.849 participanți dintre participanți au fost persoane din mediul rural, iar din cel al defavorizării pe piața muncii au fost sprijinite prin FSE 18.815 persoane aparținând minorității Roma, 1.011 persoane cu dizabilități și 10.571 de alte categorii de persoane defavorizate.

Evaluarea POCU

Planul de evaluare este un document strategic care determină modul de organizare a evaluărilor în perioada de programare 2014-2020 în cadrul POCU. Acesta include un număr de 21 de teme de evaluare și o sinteză a evaluărilor, care acoperă Obiectivele Specifice ale Programului, fiind în conformitate cu prevederile Articolului 56 al Regulamentului privind Dispozițiile Comune, conform căruia cel puțin o dată în perioada de programare, o evaluare va aprecia modul în care sprijinul oferit din Fondurile ESI a contribuit la obiectivele aferente fiecărei priorități.

Cele 21 de teme de evaluare sunt grupate pe următoarele patru domenii de intervenție: Ocuparea forței de muncă, Incluziune socială, Educație și Asistență Tehnică. În anumite cazuri, mai multe Obiective Specifice au fost grupate în cadrul unei Teme de Evaluare, în baza similarității intervențiilor, a grupurilor țintă sau a rezultatelor preconizate. În versiunea revizuită a Planului de Evaluare, aprobată de CM POCU în august 2017, a fost introdusă și posibilitatea realizării de evaluări ad-hoc, precum și acțiuni pentru dezvoltarea capacității și culturii de evaluare. La solicitarea expresă a AM POCU sau CM POCU evaluarea ad-hoc poate fi declanșată oricând pe perioada de implementare a programului.

Stadiul implementării Planului de Evaluare POCU este următorul:

- Prima evaluare a Inițiativei Locuri de Muncă pentru Tineri a fost finalizată în anul 2016. Raportul de evaluare conține 11 recomandări, din care 7 recomandări sunt îndeplinite iar 5 sunt în curs de implementare.
- A doua evaluare a Inițiativei Locuri de Muncă pentru Tineri este în curs de finalizare, constatările parțiale ale acesteia fiind prezentate în cadrul RAI.

- Evaluarea intervențiilor în domeniul educației - contractul a fost semnat; primul raport de evaluare (afereant POSDRU) este programat pentru semestrul al II-lea 2019.
- Evaluarea intervențiilor în domeniul ocupării forței de muncă - contractul a fost semnat; primul raport de evaluare (afereant POSDRU) este programat pentru semestrul al II-lea 2019.
- Evaluarea intervențiilor în domeniul incluziunii sociale - documentația lansării procedurii de atribuire este în curs de aprobare.
- Evaluarea intervențiilor în domeniul asistenței tehnice - documentația lansării procedurii de atribuire este în curs de aprobare.

Inițiativa „Locuri de muncă pentru tineri”

Până la data elaborării RAI, în cadrul AP1 au fost lansate patru apeluri de proiecte non-competitive, vizând măsuri de stimulare a ocupării forței de muncă prin:

- Participarea la programe de ucenicie și stagii (acordarea de sprijin financiar angajatorilor, pe o durată de 12 luni pentru ucenicie și 6 luni pentru stagii) - 1 apel;
- Stimularea mobilității (acordarea primelor de activare, a primelor de mobilitate - instalare sau încadrare) și subvenționarea locurilor de muncă (acordarea subvențiilor angajatorilor care angajează NEETS din grupul țintă) - 3 apeluri, dintre care unul relansat.

De asemenea, în cadrul AP1 a fost lansat și un apel competitiv de proiecte, în cadrul căruia se află în implementare 7 proiecte cu o valoare totală de cca 4,23 mil €. Valoarea totală a plăților efectuate până la momentul elaborării RAI este de cca 1,38 mil €.

Intervențiile destinate NEETs în cadrul proiectelor competitive sunt furnizate sub formă de măsuri/pachete personalizate, adresate NEETs care au beneficiat deja de înregistrare, informare și consiliere profesională și profilare (furnizate de către SPO). Pachetele personalizate de măsuri pot cuprinde, de exemplu:

- Participarea la programe de formare profesională personalizate în vederea corelării ofertei de competențe cu cerințele pieței muncii;
- Evaluare și certificare pentru recunoașterea competențelor dobândite în context informal și non-formal;
- Acordarea de sprijin financiar pentru înființarea de întreprinderi de către NEETs șomeri;
- Consiliere și formare pentru NEETs șomeri în domeniul antreprenoriatului în vederea creării de întreprinderi, precum și programe de tutorat/mentorat pentru creșterea și consolidarea afacerilor;
- Sprijin adecvat pentru a ajuta tinerii care găsesc un loc de muncă într-o altă zonă/regiune să se adapteze la noul lor mediu, inclusiv prin acordarea de sprijin financiar (ex. prime de activare, de mobilitate - încadrare și/sau de instalare etc.).

Pachetele personalizate de măsuri vor putea cuprinde pentru persoanele greu ocupabile și foarte greu ocupabile măsuri care vizează (dar fără a se limita la acestea):

- Sprijin în găsirea unui loc de muncă/ plasare pe piața muncii și integrarea socio-profesională la noul loc de muncă, constând, de ex., în acțiuni de îndrumare, consiliere, asistență a angajatului/ angajatorului;
- Acompanierea în vedere menținerii acestora în câmpul muncii, constând, de ex. în asigurarea serviciilor de asistență (creșă, afterschool, acompaniere) pentru persoanele aflate în îngrijirea tânărului NEETs, pe durata prezenței acestuia la locul de muncă.

Prin intervențiile finanțate în cadrul AP1, nr. NEETs sprijiniți se ridică la 1.268 persoane.

Principalii factori care au afectat implementarea YEI și au condus la performanțele sale scăzute includ schimbări ale condițiilor socio-economice (ex. scăderea numărului de NEETs), întârzieri în demararea implementării POCU, precum și schimbări la nivel organizațional și întârzieri în adoptarea legislației necesare implementării măsurilor prevăzute.

De asemenea, ținând seama de trăsăturile NEETs (în special disponibilitatea scăzută de a lucra, durata lungă de inactivitate, nivelul redus de educație, lipsa de experiență în muncă), schemele naționale implementate până acum au avut un succes limitat, în lipsa unor măsuri complementare, dar și a unei promovări insuficiente.

Atingerea obiectivelor de etapă

Dintre indicatorii financiari incluși în Cadrul de Performanță al Programului Operațional (CP), 3 indicatori au un grad de realizare a obiectivului de etapă (o.e.) pentru 2018 de peste 100%, iar unul este la nivelul de 60% din ținta stabilită.

Dintre indicatorii fizici, 7 indicatori au un grad de realizare de 100% sau peste 100%. Progrese modeste se înregistrează în ceea ce privește AP1 și AP2, dar și în cadrul AP 4 și AP 6.

Principalele cauze ale progreselor reduse înregistrate au în vedere lansarea cu întârziere a apelurilor, generată în principal de concentrarea eforturilor pentru închiderea POSDRU 2014-2020 la începutul perioadei de programare, precum și durata lungă a consultărilor cu diverși actori interesați, dar și de dificultățile cauzate de adoptarea cu întârziere a legislației necesare implementării proiectelor.

Valorile asumate de beneficiari în contractele semnate acoperă în majoritate valorile definite conform o.e. pentru 2018 pentru majoritatea indicatorilor incluși în Cadrul de Performanță. Este de așteptat ca valoarea realizată pentru majoritatea indicatorilor incluși în CP să crească semnificativ în următoarea perioadă, pe măsură ce ritmul de implementare al proiectelor se accelerează.

Măsurile adoptate au avut în vedere atât măsuri cu caracter general, cât și măsuri specifice. Acestea includ contractarea de servicii de asistență tehnică în vederea creșterii capacități AM POCU și susținerii implementării programului.

Măsurile cu caracter specific au inclus modificări ale Programului Operațional și Ghidului Solicitantului, de ex. extinderea categoriilor de grup țintă eligibile, introducerea unor noi tipuri de acțiuni, re-definirea intervențiilor, în funcție de nevoile reale ale pieței, precum și sprijin specific pentru implementare (ex. adoptarea legislației necesare în domeniul recrutării de personal, cu impact asupra proiectului INTESPO și a proiectelor din cadrul AP 6).

Acestora li se adaugă sprijinul acordat beneficiarilor, în vederea pregătirii proiectelor non-competitive, dar și finanțarea unor scheme naționale (în cadrul AP 2) și a unor proiecte de tip alternativ (AP2, AP4, AP6), contribuind astfel la rezultate îmbunătățite în domeniile vizate.

Intensificarea acțiunilor de monitorizare, inclusiv prin facilitarea colectării și raportării indicatorilor de program (de la nivelul beneficiarilor, până la nivelul AM) și identificarea zonelor problematice și a măsurilor necesare remedierii acestora, au avut rolul de a facilita implementarea, creând premisele unor rezultate îmbunătățite la nivelul tuturor AP.

Monitorizarea programului operațional în cadrul Comitetului de Monitorizare

---

Au fost organizate **2 reuniuni ale Comitetului de Monitorizare**, o reuniune ordinară a cărei tematică a respectat cerințele regulamentare de punere la dispoziție a informațiilor privind evoluția implementării, aprobarea RAI 2017 și una extraordinară în care a fost aprobată propunerea de modificare a metodologiei de verificare, evaluare și selecție și o propunere de modificare a programului operațional.